

Dosarul nr. 3ra-913/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. D.Sîrbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A.Bostan, V.Negru, A.Pahopol)

Î N C H E I E R E

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Petru Buga împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne privind recunoașterea ilegală a refuzului cu obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La data de 20 iunie 2018, Petru Buga a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Ministerul Afacerilor Interne privind recunoașterea ilegală a refuzului cu obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 26 aprilie 2018 a depus cerere prealabilă în adresa Ministerului Afacerilor Interne prin care a solicitat recalcularea și includerea în vechimea în muncă a perioadei în care a activat în calitate de polițist al izolatorului de detenție provizorie al CPR Ungheni cu avantaje. Prin răspunsul din 10 mai 2018 i s-a comunicat că cererea urmează a fi examinată de către Inspectoratul de Poliție Ungheni, care la data de 24 mai 2018 a remis în adresa sa certificatul ce confirmă perioada de activitate în cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

La data de 10 august 2018 Petru Buga a depus cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale Ungheni prin care a solicitat introducerea modificărilor în cuantumul pensiei potrivit certificatului nr. 8684 din 24 mai 2018 eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni.

Prin răspunsul nr. x-01-09-2148 al Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni, cererea a fost respinsă.

A considerat Petru Buga că, refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni este ilegal și neîntemeiat.

A menționat că, efectuând serviciul de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în perioada 22 martie 1993 – 15 septembrie 2008, a fost supus riscului sănătății și vieții, având contact direct cu persoanele contagioase, bolnavi psihici și infectați cu virusul HIV, tuberculoză și alte maladii periculoase, a condițiilor nefavorabile de lucru. Din aceste motive este în drept de a i se recalcula vechimea în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime pentru o lună de serviciu, în ordinea prevăzută de pct. 8 it. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar.

A solicitat Petru Buga prin cererea inițială și prin cererea de concretizare admiterea acțiunii, declararea ca fiind ilegal refuzul nr. 2148 din 24 august 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni și obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a efectua recalcularea cuantumului pensiei luându-se în considerare certificatul nr. 8683 din 24 mai 2018 a Inspectoratului de Poliție Ungheni.

Prin hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă; a fost recunoscut ilegal refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Ungheni, materializat prin răspunsul nr. x-01-09-2148 din 24 august 2018; a fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze lui Petru Buga cuantumul pensiei începând cu 9 august 2009, luând-se în considerare certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Ungheni cu nr. 8683 din 24 mai 2018.

Prin decizia din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 21 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În favoarea acestei concluzii instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că, Ministerul Afacerilor Interne, în competența căruia la acel moment era stabilirea pensiei colaboratorilor afacerilor interne, urma să calculeze și să stabilească lui Petru Buga pensia, anume din vechimea în muncă a acestuia de 26 ani 10 luni și 22 de zile și nu din vechimea în muncă de 16 ani 4 luni și 9 zile, așa cum a stabilit la data ieșirii la pensie 31 iulie 2009.

Sumele pensiei neprimite la timp din vina organelor care au stabilit sau care plătesc pensia, se plătesc pentru perioada precedentă fără limite în timp. Adică, în cazul în care persoana nu a primit la timp suma convenită a pensiei din vina organului care a stabilit pensia, acesta are dreptul de a pretinde achitarea diferenței de pensie neplătită pentru perioada precedentă, fără limită de timp.

La data de 13 mai 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, la emiterea deciziei instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, au fost aplicate eronat normele de drept material și procedural.

A indicat că, intimatul nu întrunește condițiile prevăzute de lege pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesniri. La moment nu există o lege care să prevadă dreptul colaboratorilor care au activat sau activează în cadrul Izolatorului de Detenție

Provizorie, Batalionul special de escortă și pază la calcularea vechimii în muncă cu înlesniri.

A solicitat Casa Națională de Asigurări Sociale admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 16 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău cu pronunțarea unei noi hotărâri.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 16 aprilie 2019.

Decizia instanței de apel redactată integral a fost expediată în adresa părților prin intermediul oficiului poștal la data de 10 iunie 2019, potrivit scrisorii de însoțire nr. 5782 (f.d.93).

Astfel, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la 13 mai 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nicolae Craiu